

31990L0088

10.3.1990

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 61/14

DIREKTIVA SVETA
z dne 22. februarja 1990
o spremembi Direktive 87/102/EGS o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s
potrošniškimi krediti

(90/88/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 100a Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

v sodelovanju z Evropskim parlamentom ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker člen 5 Direktive Sveta 87/102/EGS ⁽⁴⁾ določa uvedbo metode ali metod Skupnosti za izračun letnega odstotka obresti za potrošniški kredit;

ker je za pospešitev uvedbe in delovanja notranjega trga ter za zagotovitev, da potrošniki lahko uživajo visoko raven varstva, zaželeno, da se enotni izračun navedenega letnega odstotka obresti uporablja po vsej Skupnosti;

ker je za uvedbo take metode in v skladu z opredelitvijo celotnega stroška kredita za potrošnika zaželeno sestaviti enotno matematično formulo za izračun letnega odstotka obresti in za določitev stroškovnih postavk kredita, ki jih je treba uporabiti pri izračunu, z navedbo tistih stroškov, ki se ne smejo upoštevati;

ker v prehodnem obdobju države članice, ki so pred uradnim obvestilom te direktive uporabljale predpise, po katerih je dovoljena uporaba drugačne matematične formule za izračun letnega odstotka obresti, lahko še naprej uporabljajo take predpise;

ker bo Svet pred iztekom prehodnega obdobja in ob upoštevanju izkušenj na podlagi predloga Komisije sprejel odločitev, ki bo omogočila uporabo enotne matematične formule Skupnosti;

ker je zaželeno po potrebi sprejeti nekatere možnosti za izračun letnega odstotka obresti;

ker je zaradi posebne narave kreditov, zavarovanih s hipoteko na nepremičnine, zaželeno, da so taki krediti še naprej delno izključeni iz te direktive;

ker je treba informacijo, ki jo mora potrošnik dobiti v pisni pogodbi, razširiti,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 87/102/EGS se spremeni:

1. V členu 1(2) se točki (d) in (e) nadomestita:

„(d) ‚celotni strošek kredita za potrošnika‘ pomeni vse stroške, vključno z obrestmi in drugimi stroški, ki jih mora potrošnik plačati za kredit,“;

⁽¹⁾ UL C 155, 14.6.1988, str. 10.

⁽²⁾ UL C 9, 17.4.1989, str. 87 in
UL C 291, 20.11.1989, str. 50.

⁽³⁾ UL C 33, 31.12.1988, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 42, 12.2.1987, str. 48.

„(e) ‚letni odstotek obresti‘ pomeni celotni strošek kredita za potrošnika, izražen kot letni odstotek zneska odobrenega kredita in izračunan v skladu s členom 1a“.

2. Vstavi se naslednji člen:

„Člen 1a

1. (a) Letni odstotek obresti, ki na letni osnovi izenačuje sedanjo vrednost vseh bodočih ali obstoječih prevzetih obveznosti (posojil, odplačil in stroškov), o katerih sta se dogovorila kreditodajalec in kreditojemalec, se izračuna v skladu z matematično formulo, določeno v Prilogi II.

(b) Štirje primeri metode izračuna so dani v Prilogi III kot ponazoritev.

2. Za izračun letnega odstotka obresti se določi ‚celotni strošek kredita za potrošnika‘ kakor je opredeljen v členu 1(2)(d), z izjemo naslednjih stroškov:

(i) stroški, ki jih plača kreditojemalec za neizpolnitev vsake prevzete obveznosti, določene v kreditni pogodbi;

(ii) stroški, razen nakupne cene, ki jih mora pri nakupu blaga ali storitev plačati potrošnik, ne glede na to, ali je posel plačan z gotovino ali s kreditom;

(iii) stroški za prenos sredstev in vodenje računa, namenjenega za prejemanje plačil obrokov odplačila kredita, plačila obresti in drugi stroški, razen če potrošnik nima razumne svobodne izbire v zadevi in če so taki stroški nenormalno visoki; vendar pa se ta določba ne uporablja za stroške, povezane z izterjavo takih odplačil ali plačil, ne glede na to, ali so ta v gotovini ali v drugačni obliki;

(iv) kotizacij za članstvo v društvih ali skupinah, ki izhajajo iz dogovorov, ločenih od kreditne pogodbe, četudi take kotizacije vplivajo na kreditne pogoje;

(v) stroški za zavarovanje ali jamstva; vključeni pa so tisti stroški, katerih namen je zagotavljanje plačila kreditodajalcu v primeru smrti, invalidnosti, bolezni ali brezposelnosti potrošnika, v enakem ali nižjem znesku od zneska kredita, skupaj z ustreznimi obrestmi in drugimi stroški, ki jih mora naložiti kreditodajalec kot pogoj za odobritev kredita.

3. (a) Če za kreditne posle, navedene v tej direktivi, veljajo določbe nacionalnega prava, ki veljajo 1. marca 1990 in določajo maksimalni limit za letni odstotek obresti takih

poslov, in če take določbe dovoljujejo, da standardnih stroškov, ki niso tisti iz odstavkov 2(i) do (v), ni treba vključiti v ta maksimalni limit, državam članicam izključno v zvezi s temi posli ni treba v izračun letnega odstotka obresti, kakor je določeno v tej direktivi, vključiti zgoraj navedenih stroškov, če se v primerih iz člena 3 in v kreditni pogodbi zahteva, da je potrošnik obveščen o znesku in njegovi vključitvi v odplačila kredita.

(b) Države članice ne smejo več uporabljati točke (a) od dneva začetka veljavnosti enotne matematične formule za izračun letnega odstotka obresti v Skupnosti, po določbah odstavka 5(c).

4. (a) Letni odstotek obresti se izračuna ob sklepanju kreditne pogodbe, brez poseganja v določbe člena 3 v zvezi z oglasi in posebnimi ponudbami.

(b) Izračun se naredi ob predpostavki, da kreditna pogodba velja za dogovorjeno obdobje ter da kreditodajalec in potrošnik izpolnjujeta njune obveznosti po dogovorjenih pogojih in v dogovorjenih rokih.

5. (a) Ne glede na določbe iz odstavka 1(a) lahko kot prehodni ukrep države članice, ki so pred 1. marcem 1990 uporabljale predpise, po katerih je bilo za izračun letnega odstotka obresti mogoče uporabljati drugačno matematično formulo od tiste, ki je dana v Prilogi II, na svojem ozemlju uporabljajo navedeno formulo še tri leta, šteto od 1. januarja 1993.

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za zagotovitev, da se na njihovem ozemlju uporablja samo ena matematična formula za izračun letnega odstotka obresti.

(b) Šest mesecev pred iztekom roka iz točke (a) Komisija predloži Svetu poročilo s predlogom, ki bo na podlagi izkušenj omogočilo uporabo enotne matematične formule Skupnosti za izračun letnega odstotka obresti.

(c) Svet na predlog Komisije z kvalificirano večino sprejme odločitev pred 1. januarjem 1996.

6. Pri kreditnih pogodbah, ki vsebujejo klavzule, po katerih so mogoče razlike v obrestni meri in znesku ali višini drugih stroškov, vsebovanih v letnem odstotku obresti, ki se ob izračunu količinsko ne dajo oceniti, se letni odstotek obresti izračuna ob predpostavki, da obresti in drugi stroški ostanejo nespremenjeni ter veljajo do prenehanja kreditne pogodbe.

7. Po potrebi se lahko pri računanju letnega odstotka obresti uporabijo naslednje predpostavke:

- če pogodba ne določa kreditnega limita, je znesek odobrenega kredita enak znesku, ki ga določi ustrezna država, ne da bi pri tem preseгла vrednost 2 000 ECU;
- če ni določen noben časovni načrt za odplačevanje ter se ne da povzeti iz pogodbenih določb in sredstev za odplačilo odobrenega posojila, se šteje, da trajanje kredita znaša eno leto;
- če je v pogodbi določen več kakor en datum za odplačilo, bo, razen če je določeno drugače, kredit dan na voljo, odplačila pa nakazovana na najzgodnejši datum, ki je določen v pogodbi.“

3. Člen 2(3) se nadomesti:

„3. Določbe člena 1a in členov od 4 do 12 se ne uporabljajo za kreditne pogodbe ali pogodbe, ki obljublajo odobritev kredita, ki so zavarovane s hipoteko na nepremičninah, kolikor te že niso izključene iz Direktive po odstavku 1(a).“

4. K členu 4(2) se doda naslednji pododstavek:

- „(c) navedbo zneska, števila in pogostosti ali datumov plačil, ki jih mora potrošnik upoštevati za odplačilo kredita, pa tudi plačilo za obresti in druge stroške; če je mogoče, mora biti naveden tudi celotni znesek teh plačil;
- (d) navedbo stroškovnih postavk, navedenih v členu 1a(2), razen izdatka, povezanega z neizpolnitvijo pogodbenih obveznosti, ki niso bile vključene v izračun letnega odstotka obresti, vendar jih potrošnik v danih okoliščinah mora plačati, skupaj z izjavo, ki take okoliščine

opredeljuje. Kadar je točen znesek teh postavk znan, mora biti vsota navedena; v nasprotnem primeru mora biti zagotovljena bodisi metoda izračuna bodisi kolikor mogoče točna ocena, če je to mogoče.“

5. Člen 5 se črta.

6. Priloga postane Priloga I in odstavku 1 se doda naslednja točka:

„(ix) obveznost za potrošnika, da prihrani določen znesek denarja, ki mora biti položen na poseben račun.“

7. Dodata se prilogi I in II iz Priloge k tej direktivi.

Člen 2

1. Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 31. decembra 1992. O tem nemudoma obvestijo Komisijo.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 22. februarja 1990

Za Svet

Predsednik

D. J. O'MALLEY

PRILOGA

„PRILOGA II

OSNOVNA ENAČBA, KI IZRAŽA ENAKOVREDNOST POSOJIL NA ENI STRANI TER ODPLAČIL IN STROŠKOV NA DRUGI:

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}$$

Pomen črk in simbolov:

K je številka posojila

K' je številka odplačila ali plačila stroškov

A_K je znesek posojila s številko K

A' je znesek odplačila s številko K'

predstavlja vsoto

m je številka zadnjega posojila

m' je številka zadnjega odplačila ali plačila stroškov

t_K je časovni razmak, izražen v letih in delih leta, med datumom posojila št. 1 in datumi poznejših posojil od št. 2 do m .

$t_{K'}$ je časovni razmak, izražen v letih in delih leta, med datumom posojila št. 1 in datumi odplačil ali plačil stroškov od št. 1 do m

i je odstotek obresti, ki se lahko izračuna (ali z algebro, zaporednimi približki ali računalniškim programom), če so druge postavke v enačbi znane iz pogodbe ali kako drugače.

Opombe

(a) Zneski, ki jih plačata stranki ob različnih časih, niso nujno enaki in se ne plačujejo nujno v enakih časovnih razmakh.

(b) Začetni datum je datum prvega posojila.

(c) Časovni razmaki med datumi, ki se uporabljajo pri izračunu, so izraženi v letih ali delih leta.

PRILOGA III

PRIMERI IZRAČUNOV

Prvi primer

Znesek posojila $S = 1\ 000$ ekujev

Odplačan v enkratnem znesku $1\ 200$ ECU po 18 mesecih, tj. 1,5 leto po začetku posojila.

$$\text{Enačba je: } 1000 = \frac{1200}{(1+i)^{1,5}}$$

$$\text{ali } (1+i)^{1,5} = 1,2$$

$$1+i = 1,129243\dots$$

$$i = 0,129243\dots$$

Ta znesek bo zaokrožen navzdol na 12,9 % ali 12,92 % glede na to, ali država ali ustaljena praksa dovoljuje, da se odstotek zaokroži na eno decimalno mesto ali na dve decimalni mesti.

Drugi primer

Dogovorjena vsota je $S = 1\ 000$ ECU, vendar kreditodajalec zadrži 50 ECU za poizvedbe in upravne stroške, tako da dejansko posojilo znaša 950 ECU; odplačilo $1\ 200$ ECU je, kakor v prvem primeru, prav tako 18 mesecev po začetku posojila.

$$\text{Enačba je: } 950 = \frac{1\ 200}{(1+i)^{1,5}}$$

$$\text{ali } (1+i)^{1,5} = \frac{1200}{950} = 1,263157\dots$$

$$1+i = 1,16851\dots$$

$$i = 0,16851\dots \text{ zaokroženo na } 16,9\% \text{ ali } 16,85\%$$

Tretji primer

Znesek posojila je $1\ 000$ ECU, odplačljiv v dveh obrokih, vsak po 600 ECU, plačljivih po enem letu ali dveh letih.

$$\text{Enačba je: } 1000 = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$$

rešimo jo z algebro in da $i = 0,1306623$, zaokroženo na 13,1 % ali 13,07 %.

Četrti primer

Znesek posojila je $1\ 000$ ECU in zneski, ki jih mora kreditojemalec odplačati, so:

po treh mesecih (0,25 leta) 272 ECU

po šestih mesecih (0,5 leta) 272 ECU

po dvanajstih mesecih (1 letu) 544 ECU

skupaj 1 088 ECU

Enačba je:

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,50}} + \frac{544}{1+i}$$

Ta enačba omogoča, da lahko izračunamo i z zaporednimi približki, ki se lahko programirajo na žepnem računalniku.

Rezultat je:

$i = 0,1321$, zaokroženo na 13,2 ali 13,21 %.